

Vergaderjaar 2021–2022

34 588

Regels met betrekking tot de inlichtingen- en veiligheidsdiensten alsmede wijziging van enkele wetten (Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 20..)

Nr. 91 TWEEDE HERDRUK¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 februari 2022

Bij brief van 14 januari jl. heeft uw Kamer mij gevraagd u te informeren over de impact van het coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77) op het jaarplan van de AIVD en over de stand van zaken van de voorbereiding van de wijziging van de Wiv 2017. Beide onderwerpen heb ik reeds kort gememoreerd in mijn brief aan uw Kamer van 24 januari jl. (met Kamerstuk 35 925 VII, nr. 129), die ik stuurde ten behoeve van het debat over de hoofdlijnen van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In aanvulling daarop kan ik u als volgt informeren.

Jaarplan AIVD

Het kabinet wil dat inlichtingendiensten beter in staat zijn om hun slagkracht te benutten en hun capaciteit uitbreiden om nieuwe en toenemende digitale dreigingen en aanvallen van met name statelijke actoren assertief te onderkennen en onderzoeken en te mitigeren, met waarborgen voor goed en effectief toezicht en digitale burgerrechten. Om aan de uiteenlopende complexe uitdagingen te voldoen heeft het kabinet een oplopende reeks tot 300 miljoen euro structureel in 2027 ter beschikking gesteld aan de inlichtingendiensten AIVD en MIVD, alsmede aan de NCTV. De betrokken ministers zijn overeengekomen dat een substantieel deel van de beschikbare middelen zal worden ingezet om de slagkracht van de AIVD en MIVD te versterken, de diensten (technologisch) toekomstbestendig te maken en samen met partners een stap te zetten om de Nederlandse samenleving digitaal weerbaarder te maken. Daarnaast worden noodzakelijke intensiveringen gedaan op het terrein van cyber, economische veiligheid, vitale belangen en processen, en rechtsterrorisme. Uit de middelen die niet direct voor de versterking van de diensten worden ingezet zullen ook de belangrijke thema's Nationale

¹ i.v.m. een tekstuele correctie

Cryptostrategie (NCS) en RijksABDO worden gefinancierd. Bij voorjaarsnota zal ik u nader informeren over de verdere invulling van deze middelen.

Wijziging Wiv 2017

De evaluatiecommissie Jones-Bos (ECW) heeft vorig jaar vastgesteld dat de Wiv 2017 voor een belangrijk deel heeft gebracht wat was beoogd, maar op punten tekortschiet (Kamerstuk 34 588, nr. 88). In deze kabinetsperiode zal een brede wijziging van de Wiv 2017 geëntameerd worden ter opvolging van het door de commissie Jones-Bos uitgebrachte evaluatierapport. In mijn brief van 24 januari jl. heb ik u over de brede wijziging van de Wiv2017 reeds geïnformeerd. Overeenkomstig de toezegging aan uw Kamer zal ten behoeve van de wijziging van de Wiv 2017 eerst een hoofdlijnennotitie worden uitgebracht. Bij deze hoofdlijnennotitie zullen ook de door uw Kamer aangenomen moties² inzake het stelsel van toetsing en toezicht, het rapport van de ECW, het rapport van de Algemene Rekenkamer naar de slagkracht van de diensten, alsmede de uitkomsten van de aan uw Kamer toegezegde analyse van recente uitspraken van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) inzake bulkinterceptie/bulkdata worden betrokken. Met deze brief bied ik u, mede namens de Minister van Defensie, deze analyse aan, die bestaat uit twee delen: een ambtelijke analyse en een externe analyse³. Omdat de toezegging om een analyse van recente EHRM-jurisprudentie uit te voeren in eerste instantie is gedaan aan de Eerste Kamer, bied ik deze analyses ook aan de Eerste Kamer aan.

In beide analyses wordt geconcludeerd dat het huidige stelsel van toetsing en toezicht in de Wiv 2017 in het algemeen voldoet aan de vereisten in de rechtspraak van het EHRM. Tevens worden voorstellen gedaan voor een duurzame inrichting van het stelsel van toetsing en toezicht.

In lijn met de door uw Kamer aangenomen motie om de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) en de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) bij de wijziging van de Wiv 2017 te betrekken (Kamerstuk 29 924, nr. 215), zal na overleg met de CTIVD en de TIB in de hoofdlijnennotitie gekomen worden met een voorstel voor een duurzame inrichting van het stelsel van toetsing en toezicht, die toekomstbestendig is en past bij het dynamische karakter van de dreiging.

Cyberdreiging

Het kabinet heeft recent geconstateerd dat enkele knelpunten in het cyberdomein reeds voor afronding van het traject tot wijziging van de Wiv 2017 moeten worden geadresseerd. Het kabinet wil dat de diensten in staat blijven om Nederland te beschermen tegen landen met een offensief cyberprogramma. Dit kan alleen gebeuren met voldoende waarborgen en effectief toezicht, passend bij dit type onderzoek. Over dit urgente vraagstuk overleggen de Minister van Defensie en ik met de CTIVD en TIB. De Minister van Defensie en ik hechten groot belang aan voortgang op dit belangrijke dossier en wij informeren u op de kortst mogelijke termijn over de oplossingsrichting voor de geconstateerde problematiek.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot

² De bedoelde moties zijn 29 924, nrs. 214, 215, 217, 218 en 219.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl